

Handboek NVT

Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3-klas 6)

Leerjaar 4

Thema 5

Gebouwen, groot en klein

Werkboek 5

Woordenschat

vrijstaand: Een vrijstaand huis is een huis waar geen andere huizen tegenaan gebouwd zijn. Je kunt er helemaal omheen lopen.

de villa: Een villa is een groot en deftig huis met een tuin eromheen.

de bungalow: Een bungalow is een huis zonder verdiepingen. Een bungalow zit niet aan andere huizen vast en is dus ook vrijstaand.

de rijtjeswoning: Een rijtjeswoning of rijtjeshuis is een huis dat aan andere woningen vast is gebouwd. De huizen staan in een rij tegen elkaar aan.

de flat: Een flat is een hoog gebouw met woningen boven en naast elkaar.

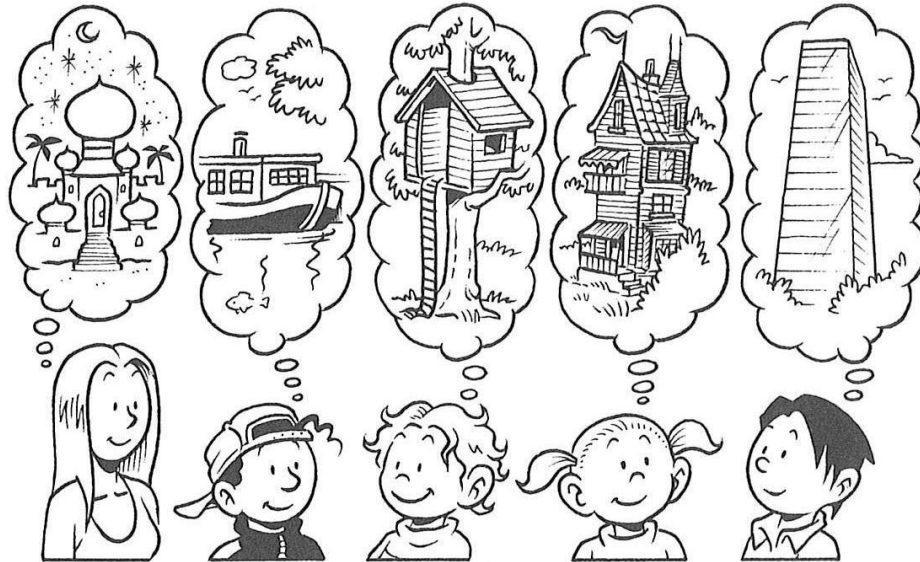

de huisbaas: Een huisbaas is de eigenaar van een huis dat iemand huurt.

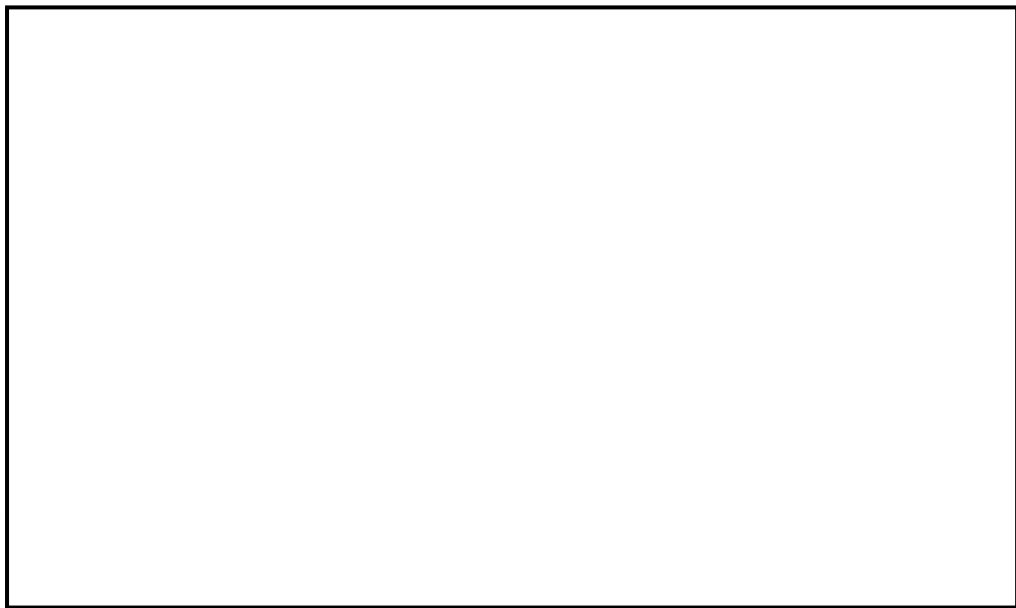
de huurder: Een huurder is iemand die een huis huurt. Hij betaalt elke maand een bedrag aan zijn huisbaas om er te mogen wonen.

Woordenschat**1**

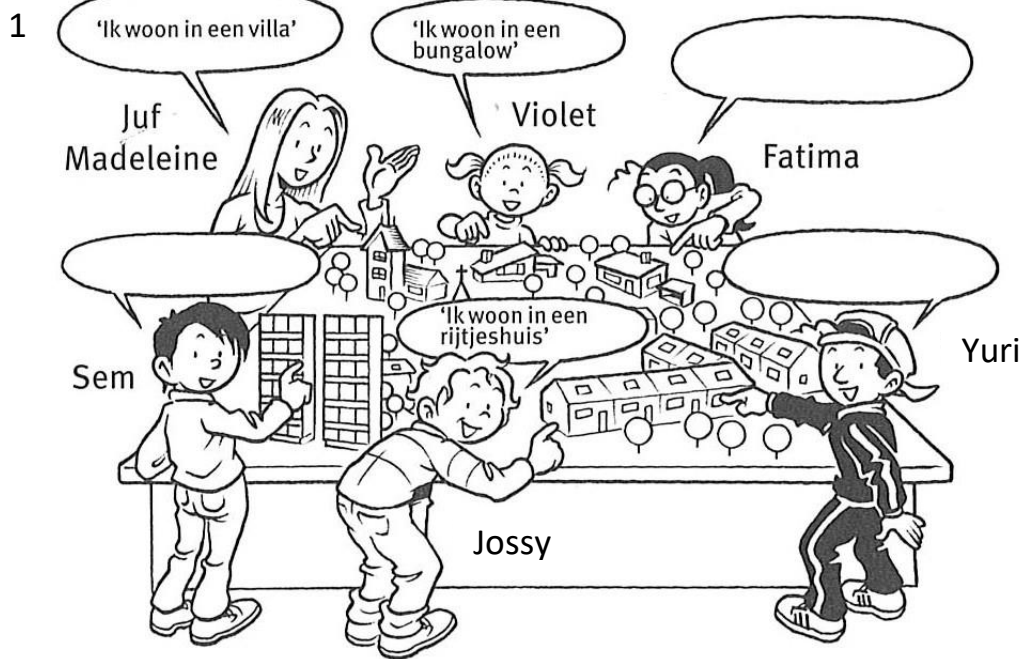
De klas van juf Madeleine fantaseert over hun droomhuis.
Kijk maar.

- 1 Welk huis vind je het mooiste?
Kleur het mooiste huis in.
- 2 Hoe ziet jouw huis eruit?
Maak er een tekening van!

 Woordenschat

 2.1

- 1 Wat zegt Sem? Ik woon in een _____ .
- 2 Wat zegt Fatima? Ik woon in een _____ .
- 3 Wat zegt Yuri? Ik woon in een _____ .

Woordenschat

2 Een vrijstaand huis is een huis dat 'vrij' staat. Je kunt er helemaal om heen lopen.

Wie woont er in een vrijstaand huis?

Zet een rondje om het goede antwoord. De eerste zin is voorgedaan.

1 Juf Madeleine woont in een vrijstaand huis.	<u>waar</u> /niet waar
2 Yuri woont in een vrijstaand huis.	waar/niet waar
3 Fatima woont in een vrijstaand huis.	waar/niet waar
4 Sem woont in een vrijstaand huis.	waar/niet waar
5 Violet woont in een vrijstaand huis.	waar/niet waar
6 Jossy woont in een vrijstaand huis.	waar/niet waar
7 Een villa is een vrijstaand huis.	waar/niet waar
8 Een bungalow is een vrijstaand huis.	waar/niet waar
9 Een rijtjeshuis is een vrijstaand huis.	waar/niet waar

2.2

De ouders van Jossy willen een nieuw huis kopen.

Jossy heeft nog een broertje.

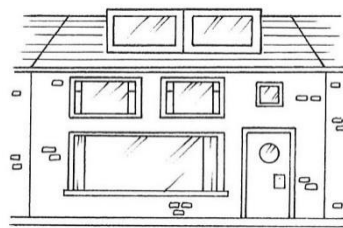
Het gezin van Jossy bestaat uit vier mensen.

Welk huis past het beste bij het gezin van Jossy?

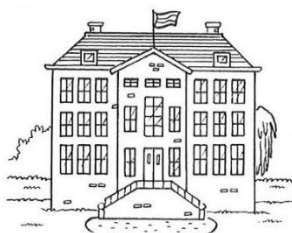
Zet een kruisje in het goede hokje.

woning met 2 kamers

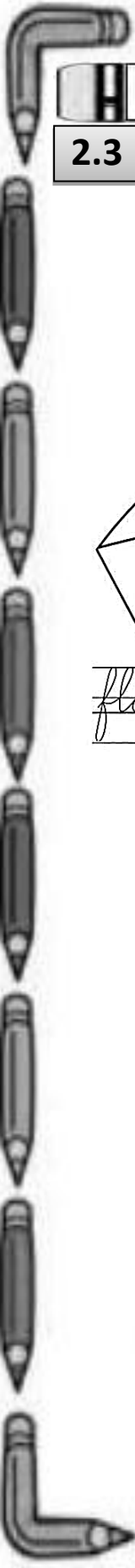
woning met 4 kamers

woning met 20 kamers

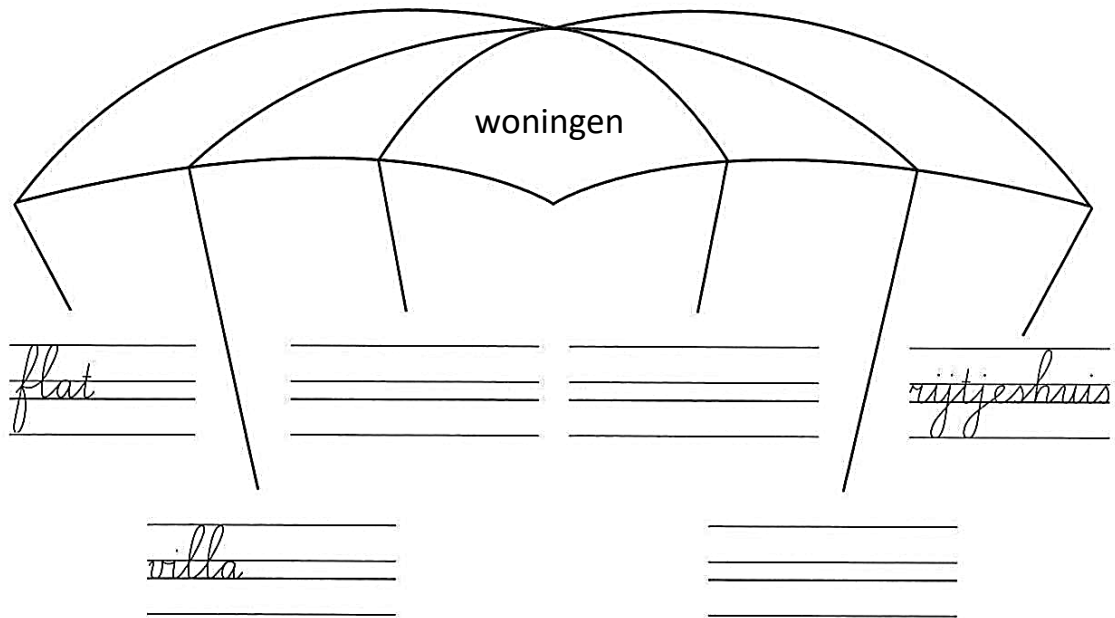

Woordenschat

2.3

Rijtjeshuizen, flats, villa's zijn allemaal soorten woningen.
Een woning is een gebouw of een stukje van een gebouw om in te wonen.
Welke soorten woningen ken je nog meer?
Vul de parachute verder in.

1.1

Pak je Taallesboek. Zoek bladzijde 25 op.
Lees de tekst 'Een boomhut'.
Neem Leeswijzer 1 en maak opdracht 2.
Zet een kruisje voor het goede antwoord.
De tekst over de boomhut is een:

- a verhaal   d doetekst
b gedicht   e brief(je)
c weettekst

1.2

Draai de Leeswijzer om. Zoek de tekstsoort van opdracht 1.1.
Beantwoord de eerste drie vragen.
Let op: er kunnen meer hoofdpersonen zijn.

1

2

3

1.3

Lees regel 11 nog eens.
Welk gezicht zullen Stoffer en Streep trekken?

a

b

c

Schrijf de letter van de goede tekening op:

Leesbegrip**1.4**

Lees regel 19 nog eens. Welke zin past hier het best bij?
Zet een kruisje bij de goede letter.

- a Vader is tevreden met wat hij gemaakt heeft.
- b Vader is boos, omdat hij de hut moest maken.
- c Vader is angstig, omdat de hut zo hoog in de boom zit.

2.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 26 op. Lees de tekst
'Madurodam'.

Neem je Leeswijzer en maak opdracht 2.
Zet een kruisje voor de goede antwoorden.

- a De tekst kan wel echt gebeurd zijn.
- b De tekst kan niet echt gebeurd zijn.
- c De schrijver wil je met plezier laten lezen.
- d De schrijver wil je iets leren om te weten.
- e De schrijver wil je iets leren om te doen.

2.2

Beantwoord vraag 1 van de Leeswijzer bij de gekozen
tekstsoort.

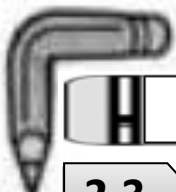

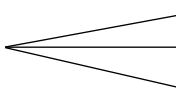
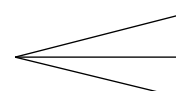
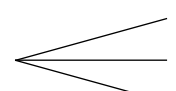

Leesbegrip
2.3

Welk schema past het best bij de hele tekst: a, b of c?
Omcirkel de letter van het goede schema.

- a Madurodam paleizen
kastelen
kerken
- b Madurodam paleizen, kastelen en kerken
Westerkerk
Euromast
- c Madurodam paleizen, kastelen en kerken
huizen
andere dingen, zoals een vliegveld

Leesbegrip

3.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 27 op.
Lees de tekst 'Een moskee'.
Neem je Leeswijzer en maak opdracht 2.
Wat is het voor soort tekst?

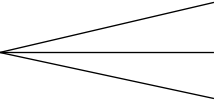

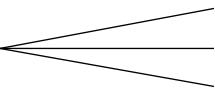

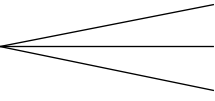

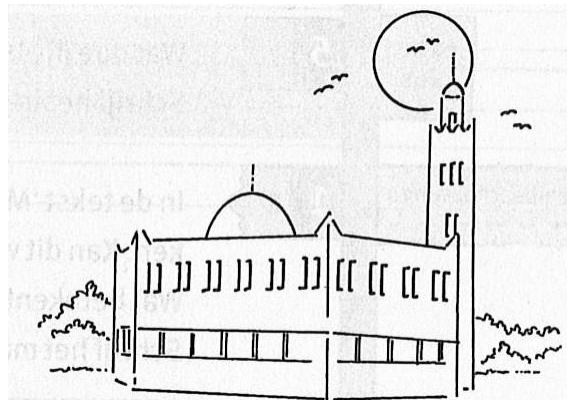
3.2

Welk schema past het best bij de hele tekst?
Schrijf de letter van het goede schema op.

a Moskee kerk
wassen
bidden

b Moskee kerk
wassen
vrijdag

c Moskee plaatsen
wassen
bidden

Leesbegrip

4

Lees de zinnen. Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- 1 Anna slaat met de deur, Haar ogen schieten vuur. Zoiets heeft ze nog nooit meegemaakt!

Anna is:

a kwaad   b verbaasd   c blij

- 2 Wat een prachtig gebouw! Die torens en dan die schitterend gekleurde ramen. Zoiets heeft Anna nog nooit gezien.

Anna is:

a angstig   b blij   c verbaasd

- 3 Anna moet ervan huilen. Zoiets moois had ze niet verwacht!

Anna is:

a blij   b kwaad   c verdrietig

5

Wat doe jij als je verdrietig bent? En wat doe je als je heel blij bent?

Schrijf het op.

 Woordenschat

de burcht: Een burcht is een soort kasteel.

beschermen: Als je iemand beschermt, dan zorg je ervoor dat hij of zij veilig is.

de kantelen: Kantelen (spreek uit: kantélen) zijn uitstekende stukken boven op de muur van een kasteel. Vroeger verstopten soldaten zich achter de kantelen om vanuit het kasteel de vijand te beschieten.

de vorm: De vorm van een voorwerp, is het uiterlijk van een voorwerp. Voorwerpen kunnen verschillende soorten vormen hebben.

bolvormig: Wanneer iets bolvormig is, dan is het van alle kanten rond. Bijvoorbeeld een bal is bolvormig.

spitsvormig: Iets wat spitsvormig is, loopt uit in een punt.

kegelvormig: Wanneer iets kegelvormig is, heeft het de vorm van een kegel. Een kegel is rond aan de onderkant en aan de bovenkant loopt het uit in een punt.

schemerig: Het is schemerig als het buiten nog niet helemaal donker is. Het is schemerig vlak voor de zon opgaat en vlak voordat hij ondergaat.

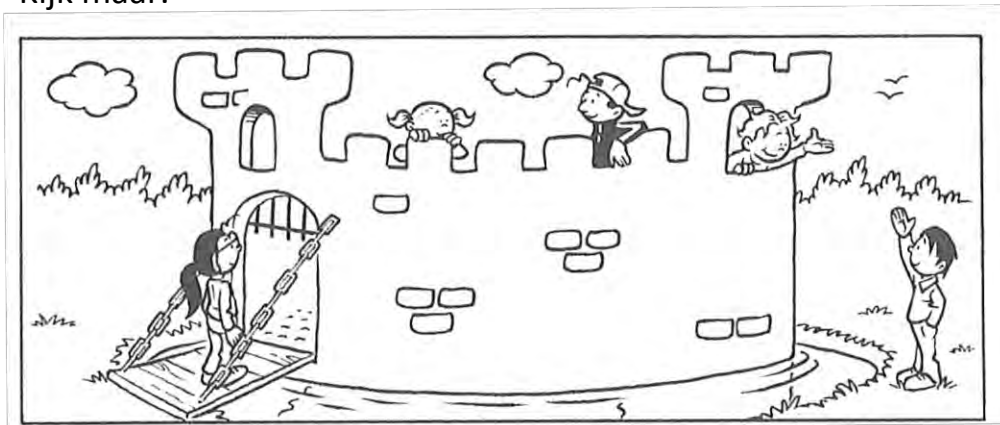
het venster: Een venster is een raam.

Woordenschat

1

Juf Madeleine neemt de vierde klas mee naar een burcht.
Kijk maar.

Kevin en Yara staan op de muur van de burcht. Ze staan bij de kantelen. Kevin staat tussen de kantelen. Yara staat achter de kantelen. Waar stond de ridder?

Zet een rondje om het goede woord. De eerste is al voorgedaan.

- 3 Als een ridder kokend water naar beneden gooide, stond hij op de plek van Kevin/Yara.
- 4 Als een ridder zich wilde verstoppen, stond hij op de plek van Kevin/Yara.
- 5 Als een ridder wilde schieten, stond hij op de plek van Kevin/Yara.
- 6 Als een ridder met een vlag zwaaide, stond hij op de plek van Kevin/Yara.
- 7 Als een ridder zich beschermde tegen een aanval, stond hij op de plek van Kevin/Yara.

Woordenschat

2

Streek de woorden weg die te maken hebben met 'wonen'.
Streek daarna de woorden weg waar de letter 's' in zit.

Het woord _____ blijft over.

de bungalow

schemerig

het huis

beschermen

de rijtjeswoning

spitsvormig

de villa

de flat

de tribune

het venster

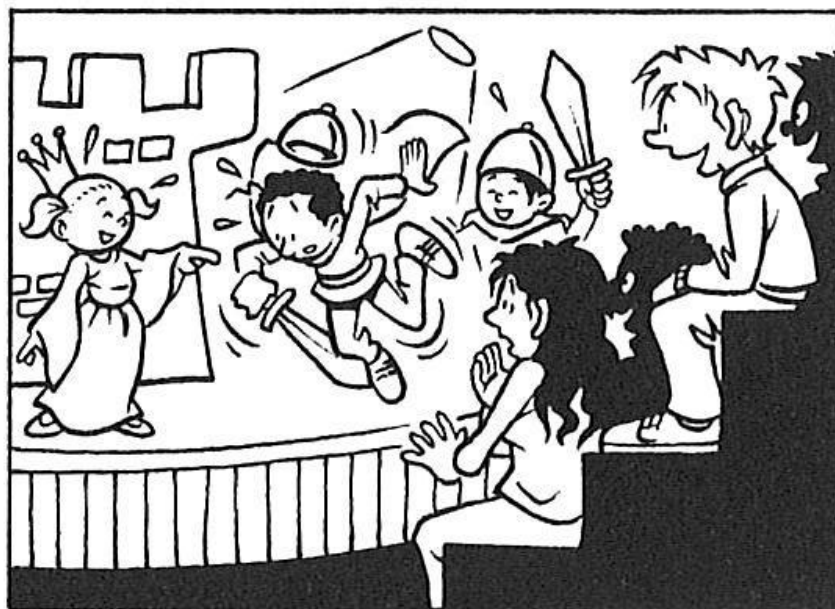
de huurder

3

Vul de woorden in op de juiste plaats.
Kies uit het hok.

schemerig	tribune	beschermen	burcht
-----------	---------	------------	--------

Klas 4 maakt een toneelstukje.

Woordenschat

De ouders zitten op de _____
_____

Jonathan en Kevin zijn ridders. Yara is de prinses.

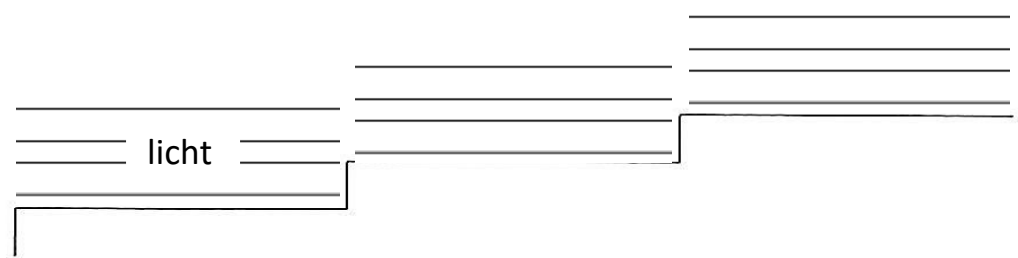
De ridders moeten zorgen dat de prinses veilig is: ze willen
haar _____ . Het wordt langzaam donker.
_____

Ridder Jonathan roept: "Ik zie niet veel, want het is hier zo
_____ ." Ridder Kevin rent naar de prinses.
_____

Hij struikelt over zijn zwaard. Prinses Yara lacht en roept:
"En jullie moeten mij beschermen? Gelukkig is er water om
deze _____."
_____

4

Maak een trap met schemerig, licht en donker.

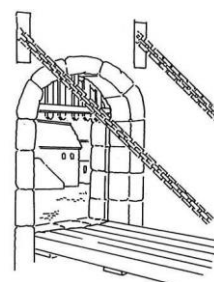

1.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 29 op.
Bekijk de tekening en lees de tekst bij nummer 1.

Neem je Leeswijzer en maak opdracht 2 van de Leeswijzer.
Zet een kruisje voor de goede antwoorden.

- a De tekst kan wel echt gebeurd zijn.
- b De tekst kan niet echt gebeurd zijn.
- c De schrijver wil je met plezier laten lezen.
- d De schrijver wil je iets leren om te weten.
- e De schrijver wil je iets leren om te doen.

1.2

Wat is het voor soort tekst? Schrijf het op.

1.3

Maak een schema van de tekst vanaf regel 10.

de burcht

Leesbegrip**2.1**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 31 op. Lees tekst 2.

Kan deze tekst echt gebeurd zijn?
Zet een kruisje bij het goede antwoord.

- a Ja, deze tekst kan wel echt gebeurd zijn.
b Nee, deze tekst kan niet echt gebeurd zijn.

2.2

Waarom heeft de schrijver deze tekst geschreven?

- a De schrijver wil je iets leren om te doen.
b De schrijver wil je iets vragen of meedelen.
c De schrijver wil je met plezier laten lezen.

2.3

Kijk op je Leeswijzer.
Wat voor soort tekst is het?
Schrijf het op.

2.4

Lees de regels 6, 7 en 8 nog eens.
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a Jordi vindt het spannend dat hij achterblijft.
b Jordi is verdrietig.
c Jordi is bang dat de groep weggaat.

Leesbegrip**2.5**

Lees de zinnen 15 tot en met 18 nog eens.

Schrijf steeds één van de namen op: Jordi, Esra of Sandra.

_____ vindt het wel leuk dat ze opgesloten zitten.

_____ en _____ zijn bang nu ze opgesloten zitten.

_____ moet bijna huilen van angst.**2.6**

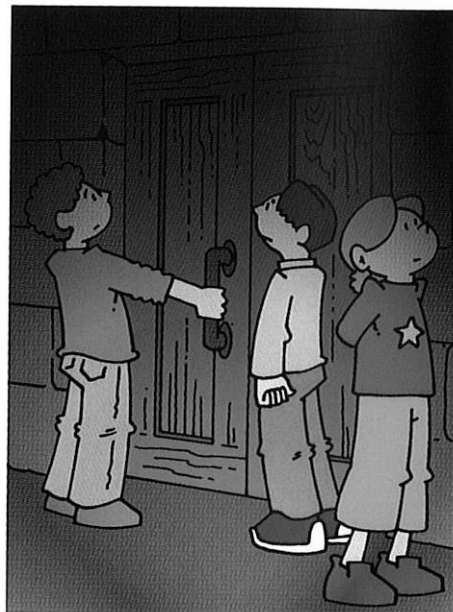
Lees de hele tekst nog eens.

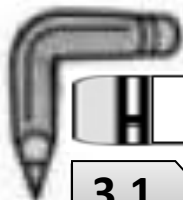
Schrijf drie dingen op waaraan je kunt zien dat Jordi bang is.

1

2

3

Leesbegrip

3.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 32 op. Lees de tekst en bekijk de tekeningen bij nummer 3.

Neem je Leeswijzer en voer opdracht 2 uit. Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a De tekst kan wel echt gebeurd zijn.
- b De tekst kan niet echt gebeurd zijn.

3.2

Wat wil de schrijver? Schrijf het op.

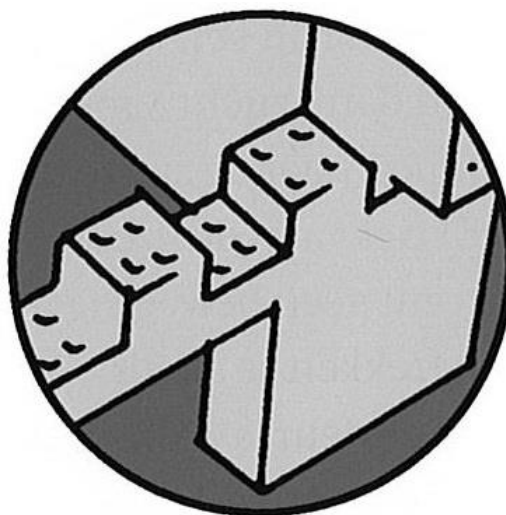
3.3

Wat is het voor soort tekst? Schrijf het op.

Leesbegrip**4.1**

Ga naar opdracht 3 op achterkant van je Leeswijzer.
Zoek de vragen die bij deze tekstsoorten horen.
Lees de eerste vraag die bij deze tekstsoorten hoort.

Het antwoord is: _____

4.2

Welke spullen heb je nodig?
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a grondplaat, legostenen, kasteel, karton
- b grondplaat, legostenen, toren, brug
- c grondplaat, legostenen, blauw karton, bruin karton

5

Maak een tekening van het kasteel als het helemaal klaar is.

Woordenschat

6 Los jij de vier raadseltjes op?

1 De baas, niet van mensen, maar van huizen.

--	--	--	--	--	--	--	--

2 Dit is iemand die elke maand geld betaalt aan de huisbaas.

--	--	--	--	--	--	--	--

3 Dit is een ander woord voor raam.

--	--	--	--	--	--	--	--

4 Ik heb burens naast me, boven me en onder me. Waar woon ik?

--	--	--	--

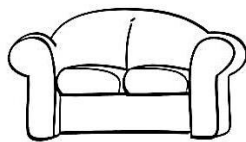
Spelling

1 Vul in: ng of nk.

- 1 Waarom jan   t die hond toch zo?
- 2 Is hij soms ba   voor iets?
- 3 Hij zit vast aan een sta .
- 4 Opeens kli   t er een stem.
- 5 De hond spri   t blij omhoog.
- 6 Er komt een man uit een wi   el.
- 7 Hij maakt de hond los. Misschien wilde hij alleen wat dri   en.

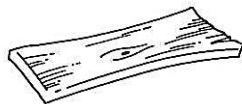
2.1 Schrijf de woorden bij de plaatjes. Het zijn woorden met **ng** of

_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

2.2 Bedenk nu bij elk woord uit opdracht 2.1 een rijmwoord. Schrijf dit woord onder het woord dat er al staat.

Spelling

3 Bedenk nog meer rijmwoorden.
Ze beginnen met **sch** of **schr**.

lift	_____	kleur	_____
	_____		_____
drop	_____	dik	_____
	_____		_____
gil	_____	boef	_____
	_____		_____
leeuw	_____	gaap	_____
	_____		_____
druif	_____	kleef	_____
	_____		_____
duim	_____	blijf	_____
	_____		_____

4 Welke woorden kun je maken? Schrijf ze onder op de regels.

schr	eppen uren okken illen amen	schr	aken ikken olen atten oeven
sch		sch	

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Taalbeschouwing

1

In de volgende zinnen staat wat er in het kasteel gebeurde.
Er staan geen hoofdletters in.
En ook geen punten, vraagtekens en uitroepetekens.

Denk eraan:

- Een zin begint met een hoofdletter.
- Namen schrijf je met een hoofdletter.
- Aan het eind van een vertelzin komt een punt.
- Aan het eind van een vraagzin komt een vraagteken.
- Aan het eind van een zin waarin geroepen wordt of een hard geluid klinkt, komt een uitroepeten.

Schrijf nu de zinnen goed hieronder.

- 1 sandra wrijft zachtjes over het harnas
- 2 zou dit harnas door een ridder
gedragen zijn
- 3 in de helm zit een spleet
- 4 daar keek de ridder door
- 5 opeens gaat de spleet met een klap dicht
- 6 pats

1

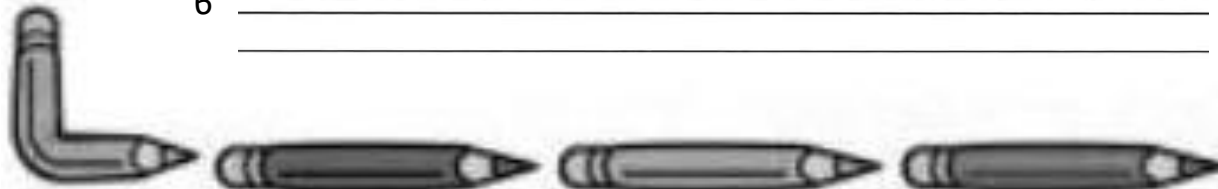
2

3

4

5

6

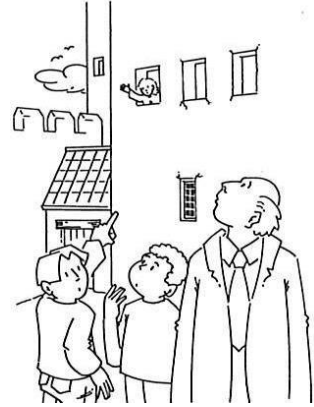

Taalbeschouwing

2

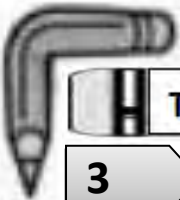
Hier staat hoe het verhaal verder gaat. Maar de leestekens zijn vergeten. Schrijf jij het verhaaltje goed eronder. Met hoofdletters, punten, uitroeptekens en vraagtekens.

sandra doet het raam open help, help, roept ze hard we zitten opgesloten een paar bezoekers staan stil ze wijzen naar boven wat is er aan de hand vraagt de gids dan ziet hij sandra, jordi en esra hij loopt vlug naar boven en doet de deur open met een sleutel het spijt me zegt hij ik had hem per ongeluk op slot gedaan

Handwriting practice lines consisting of multiple horizontal lines.

Taalbeschouwing

3 Lees.

- 1 De muren zijn heel dik.
  - 2 De muren zijn heel dik?
  - 3 De muren zijn heel dik!
- a Dit zeg je opgewonden.
  - b Dit zeg je gewoon.
  - c Dit zeg je ongelovig.

Zet een streep tussen de zinnen die bij elkaar horen.

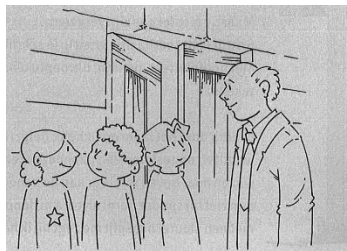
4 Lees.

- 1 Het was koud in het kasteel.
  - 2 Het was kpud in het kasteel?
  - 3 Het was koud in het Kasteel
- a Er was geen verwarming
  - b Je bevroor bijna.
  - c Dat heb ik niet gemerkt.

Zet een streep tussen de zinnen die bij elkaar horen.

5 Esra, Jordi en Sandra praten met de gids.
 Waar hebben ze het over? Bedenk zelf een verhaaltje.
 De leestekens staan er al. Jouw zinnen moeten daarbij passen.

_____

_____ .

_____ ?

_____ !

_____ .

_____ .

Woordenschat

de gids:

De gids is iemand die bezoekers de weg wijst of hen rondleidt.

rondleiden:

Als je iemand ergens rondleidt, dan laat je hem alles zien. Je vertelt er dingen bij die leuk zijn om te weten.

de bezoeker:

Een bezoeker is iemand die iets bezoekt. Dat kan een museum zijn, een tentoonstelling of bijvoorbeeld The Palm Island.

malen:

Als je iets maalt, dan maak je het fijn. Je maakt er hele kleine stukjes van.

het graan:

Graan zijn de zaadkorrels van bijvoorbeeld tarwe, haver, rogge of gerst. Van graan wordt meel gemalen. Dan kun je het gebruiken om bijvoorbeeld brood van te bakken.

de as:

Een wiel heeft een as. Dat is de staaf waaromheen het wiel draait. De as zit in het midden van het wiel.

in beweging zetten:

Als je iets in beweging zet, laat je het bewegen. Als je een wiel een duw geeft, gaat het draaien. Het wiel komt in beweging.

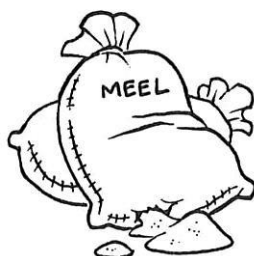
Woordenschat

1 Lees goed wat juf Madeleine vertelt.

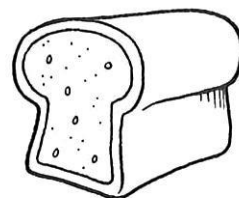
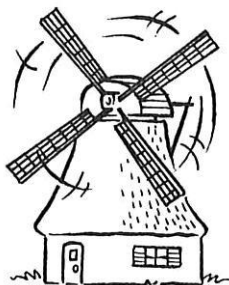

Op het land groeien planten zoals tarwe en rogge. In de tarwe- en roggeplanten zitten korrels. Die korrels heten **het graan** (1). Als je het graan fijn maakt dan wordt het poeder. Het fijn maken heet malen (2). Het graan werd vroeger in een **molen** gemalen. Het poeder heet meel (3). Van meel kun je bijvoorbeeld een **brood** (4) bakken.

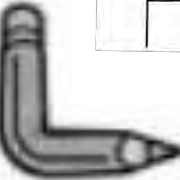
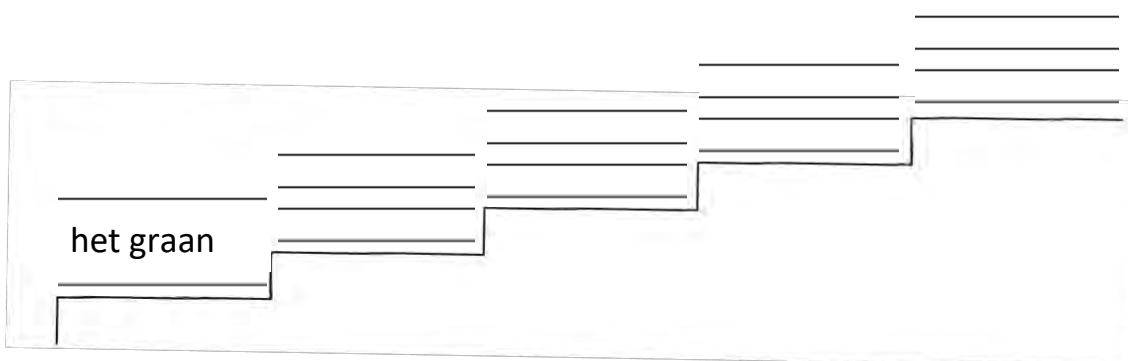
1 Zet de nummers uit de tekst onder de plaatjes. De eerste is voorgedaan.

3

2 Maak een trap met **het meel, malen, bakken, het brood en het graan**.

Woordenschat

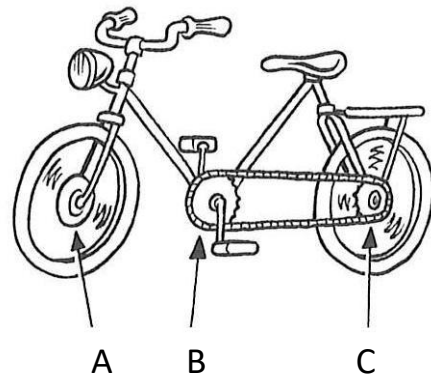
2

1 Hoe werkt een fiets?

Kijk naar de fiets.

De wielen van de fiets kunnen ronddraaien.

Het midden van iets dat ronddraait, heet de as.
Het midden van een wiel heet een *wielas* (A en C)

De trappers van de fiets kunnen ook ronddraaien.

De as bij de trappers heet *de trapas* (B).

Hoe gaat het achterwiel draaien?

Tussen de trappers en het achterwiel zit de ketting.

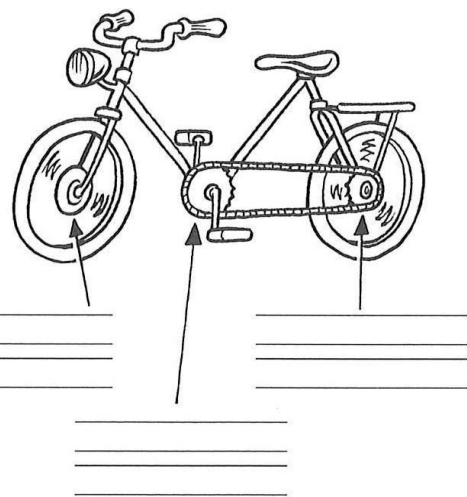
De ketting loopt van *de trapas* (B) naar *de wielas* (C) van het achterwiel.

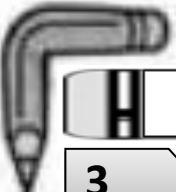
De ketting geeft de beweging van de trappers door aan het achterwiel.

Als het achterwiel in beweging wordt gebracht, gaat het voorwiel ook draaien.

2 Zet nu op het lijntje bij de fiets het goede woord.

Kies uit: *de wielas* of *de trapas*.

Leesbegrip**3**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 34 op. Lees de tekst 'Molens'.

Wat wordt er over windmolens verteld?
Zet een kruisje bij de goede antwoorden.

- a Ze worden aangedreven door de wind.
- b Ze worden aangedreven door stromend water.
- c De bovenkant van de molen kan draaien.
- d Er zit een scheprad aan.

4.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 35 op. Lees de tekst 'Andere molens'.

Waar gaat de hele tekst over?
Schrijf maar op.

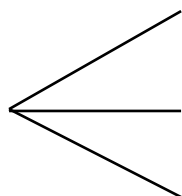

4.2

Welke molens worden in de tekst genoemd?
Vul het schema in.

Andere molens

Leesbegrip

4.3

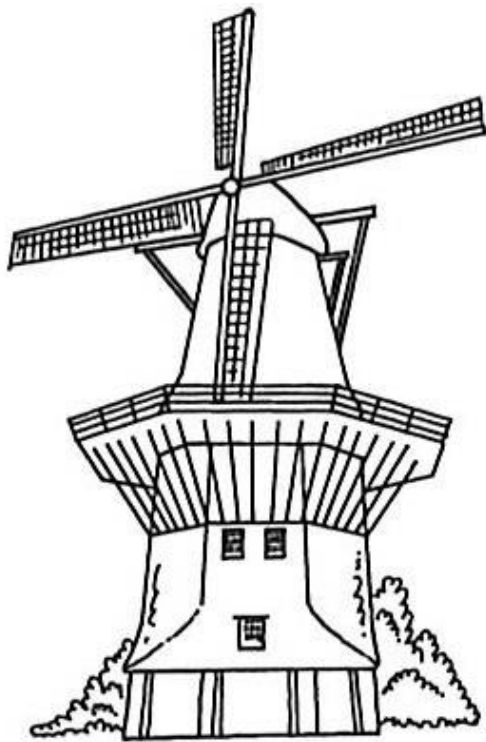
In welke molen horen de volgende woorden?

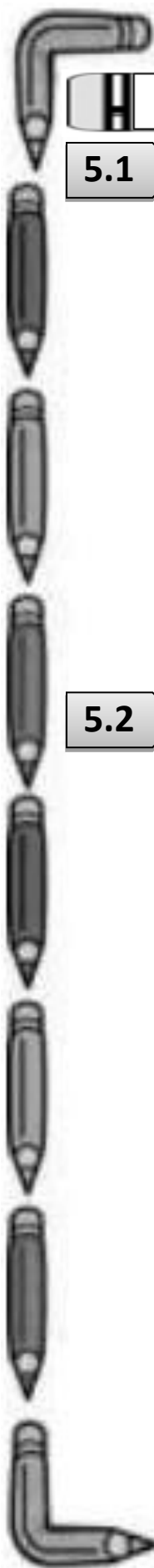

papier   linnen   olie   oude kleren   zaadjes

oliemolen

papiermolen

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

 Leesbegrip **5.1**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 36 op.
Lees de tekst 'De korenmolen'.

Waar gaat de hele tekst over?
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a Een korenmolen heeft wieken.
b Molenstenen lijken op platte schijven.
c Van graan wordt meel gemaakt.
d hoe een korenmolen werkt

5.2

Weet jij waardoor het komt?
Als je het niet weet, zoek je het in de tekst op.
Kijk ook naar de tekening op bladzijde 36 van je Taalleesboek.

1 De wieken draaien.

_____

Dat komt doordat _____ .

_____

2 De as gaat draaien.

_____

Dat komt doordat _____ .

_____

3 De molenstenen draaien.

_____

Dat komt doordat _____ .

_____

Leesbegrip

6

Lees de tekst 'Papiermolens' op bladzijde 37 in je Taalleesboek.

In de waterbakken worden de stukken stof geroerd.

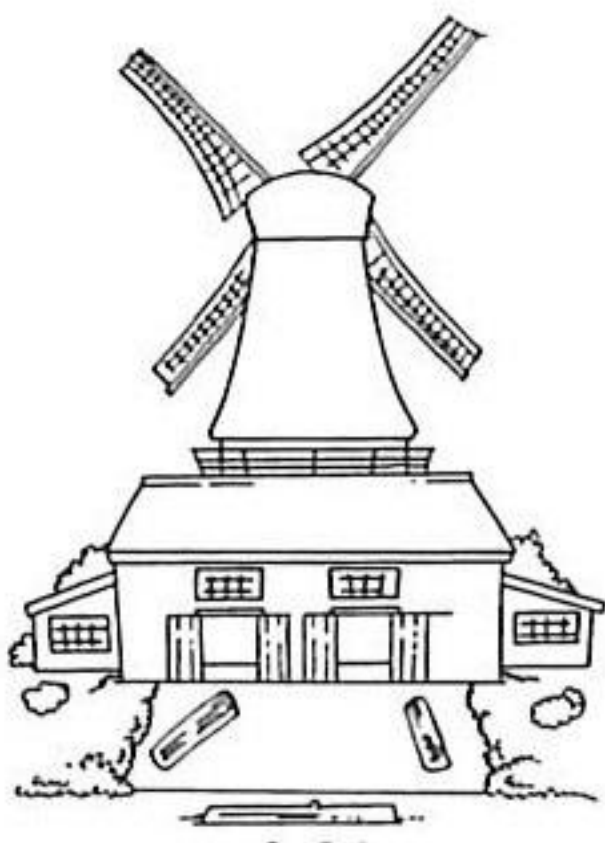
_____

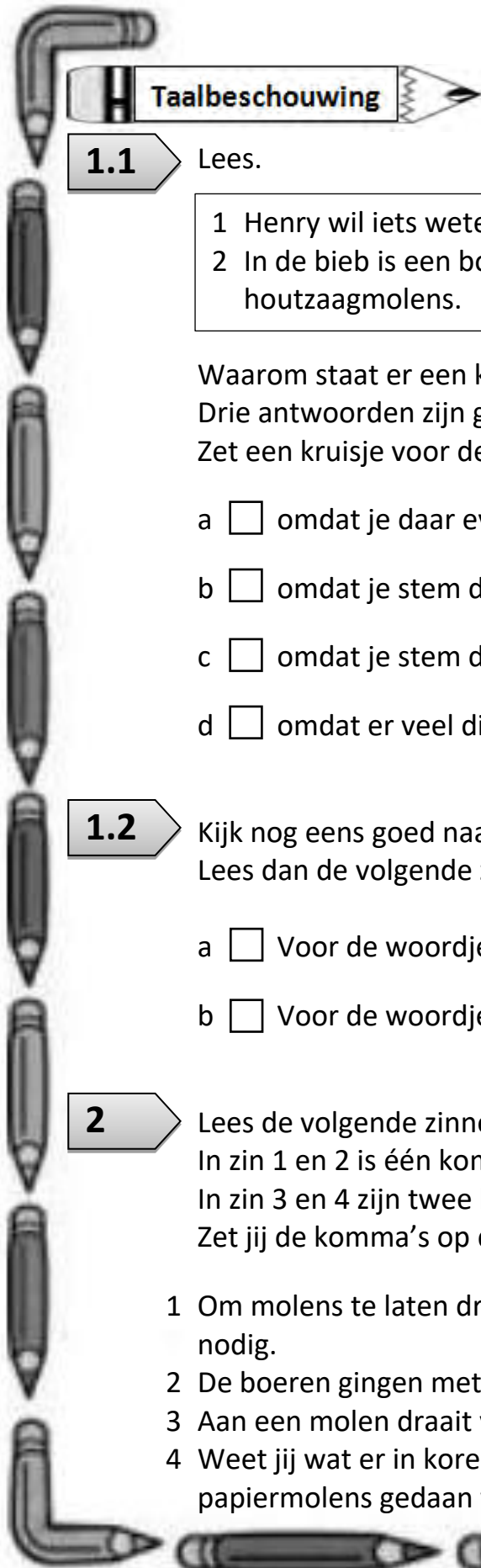
Dat komt doordat _____

_____

_____

_____

Taalbeschouwing

1.1

Lees.

- 1 Henry wil iets weten over korenmolens of papiermolens.
- 2 In de bieb is een boek over korenmolens, oliemolens en houtzaagmolens.

Waarom staat er een komma achter **korenmolens** in zin 2?
Drie antwoorden zijn goed.

Zet een kruisje voor de goede antwoorden.

- a omdat je daar even wacht bij het voorlezen
- b omdat je stem daar omhoog gaat bij het lezen
- c omdat je stem daar naar beneden gaat bij het lezen
- d omdat er veel dingen opgenoemd worden

1.2

Kijk nog eens goed naar de zinnen in het hok hierboven.
Lees dan de volgende zinnen. Zet een kruisje voor de goede zin.

- a Voor de woordjes 'of' en 'en' zet je wel een komma.
- b Voor de woordjes 'of' en 'en' zet je geen komma.

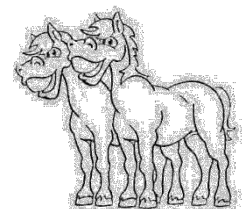
2

Lees de volgende zinnen.

In zin 1 en 2 is één komma vergeten.

In zin 3 en 4 zijn twee komma's vergeten!

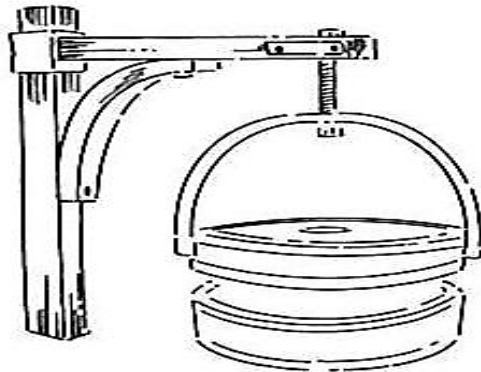
Zet jij de komma's op de goede plaats?

- 1 Om molens te laten draaien had je wind water of paarden nodig.
- 2 De boeren gingen met tarwe haver en rogge naar de molen.
- 3 Aan een molen draait van alles: wieken assen molenstenen.
- 4 Weet jij wat er in korenmolens oliemolens houtzaagmolens en papiermolens gedaan werd?

Taalbeschouwing
3.1

Koren wordt gemalen tussen grote, platte molenstenen.

Welk leesteken staat tussen 'grote' en 'platte'? Vul in:

1 Een _____

2 Hoe zien de molenstenen eruit? Vul in:

3 De molenstenen _____

3.2

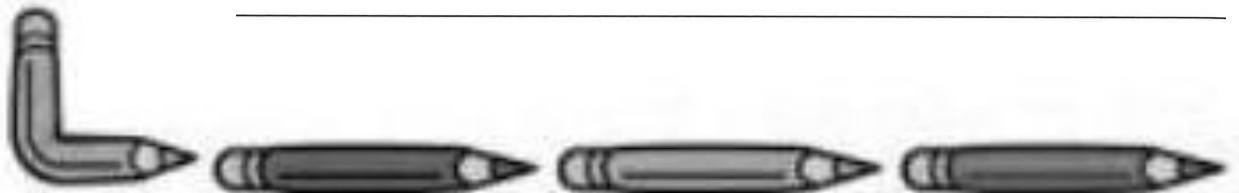
Bedenk zelf twee woorden. Zet er een komma tussen.
De eerste woorden zijn voorgedaan.

1 Een moete nieuwe winkel.

2 Een _____ kerk.

3 Een _____ kasteel.

4 Een _____ molen.

Taalbeschouwing

4 Maak de zinnen af. Noem steeds vier namen, dingen, spelletjes enzovoort. Vergeet de komma's niet.

1 Shamira doet graag spelletjes. Ze houdt van _____

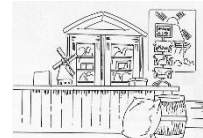
2 Sommige kinderen verzamelen van alles: _____

3 Op school leren we _____

5 Lees.

- 1 Henry's vader werkt bij een bank.
- 2 Maar niet op zaterdag. Dan is hij molenaar op de molen in het dorp.
- 3 Dan laat hij de lange machtige wieken draaien.
- 4 De mensen komen per auto fiets of brommer naar de molen.
- 5 Sommigen om alleen maar te kijken. Maar anderen om tarwe te laten malen.
- 6 Van het meel bakken ze bruin brood krentenbrood of pannenkoeken.
- 7 Als er feest is worden de wieken versierd met rode witte en blauwe vlaggetjes.
- 8 In de molen wordt dan van alles verkocht: koekjes pannenkoeken en postkaarten met de molen erop.
- 9 Het geld is voor zieke kinderen en zwerfkinderen in andere landen.

In vijf zinnen moeten komma's staan.
Zet de komma's op de goede plaats.

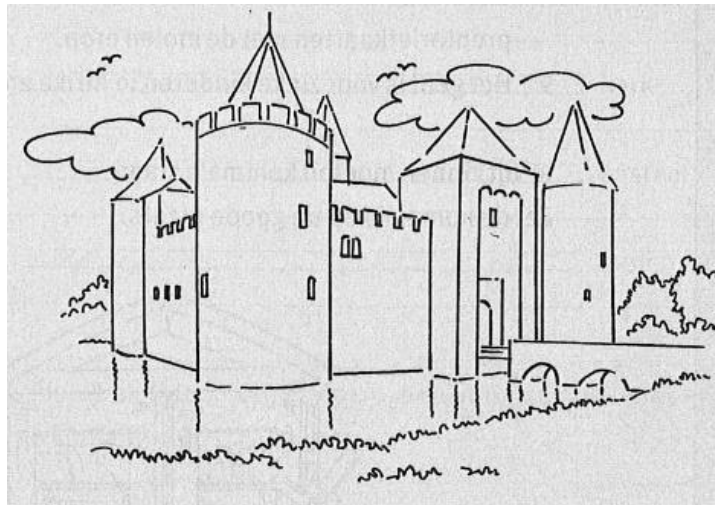
Taalbeschouwing

6 Noem steeds drie dingen. Zet komma's.

1 In deze straat staan verschillende gebouwen: een _____
_____ en een _____ .

2 Op het postkantoor versturen ze _____
_____ en _____ .

3 Dit is een kasteel. Dat kun je zien aan _____
_____ en _____ .

Woordenschat

1 Lees goed wat juf Madeleine vertelt.

Wie krijgt Wat en Waar door Wie?
 Kinderen krijgen les op school door leerkrachten. Bejaarden krijgen verzorging in een bejaardenhuis door een verzorger. Bezoekers krijgen een rondleiding in een museum door een gids.

Vul het schema in.

wie	krijgen wat	waar	door wie
de kinderen	les _____	in de klas	een leerkracht _____
de bejaarden	_____	in het bejaardenhuis	een _____
de _____	een rondleiding	in het _____	een _____

2 Wie zegt wat?

A
mi

De vader van Violet is een gids in een

Wat zegt de vader van Violet?
Zet een kruisje in het goede hokje.
De eerste is al voorgedaan.

	waar	niet waar
1 Ik geef een rondleiding.	☒	☐
2 Ik ben een bezoeker.	☐	☐
3 Ik loop de hele dag te huppelen.	☐	☐
4 Voor mijn werk moet je opgewekt zijn.	☐	☐
5 Ik werk in een museum.	☐	☐
6 Ik ben een gids.	☐	☐

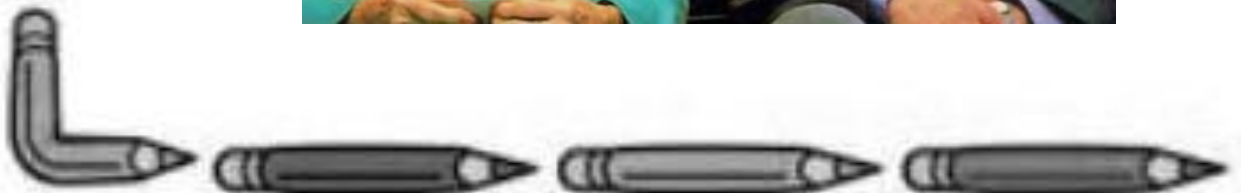
Woordenschat

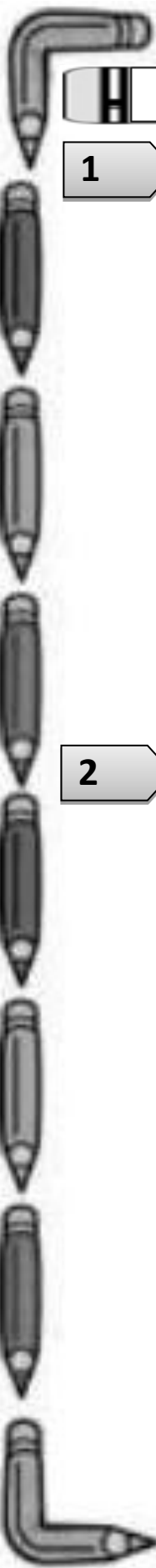
B

De opa van Violet is al heel oud.
Wat zegt de opa van Violet?
Zet een kruisje in het goede hokje.
De eerste is al voorgedaan.

	waar	niet waar
1 Ik werk in een museum.	☒	☐
2 Ik geef een rondleiding.	☐	☐
3 Ik woon in een bejaardenhuis.	☐	☐
4 Ik loop de hele dag te huppelen.	☐	☐
5 Ik ben een bezoeker.	☐	☐
6 Ik krijg verzorging.	☐	☐

Spelling

1 Schrijf de dicteewoorden op.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2 Schrijf achter elk woord een rijmwoord.

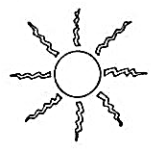
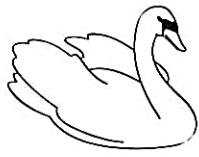
_____	_____
lucht	_____
_____	_____
zacht	_____
_____	_____
zocht	_____
_____	_____
gewicht	_____
_____	_____
luchten	_____
_____	_____
prachtig	_____
_____	_____
zochten	_____
_____	_____
vlechten	_____
_____	_____

Spelling

3.1 Schrijf de woorden bij de plaatjes.
Het zijn woorden met s of z.

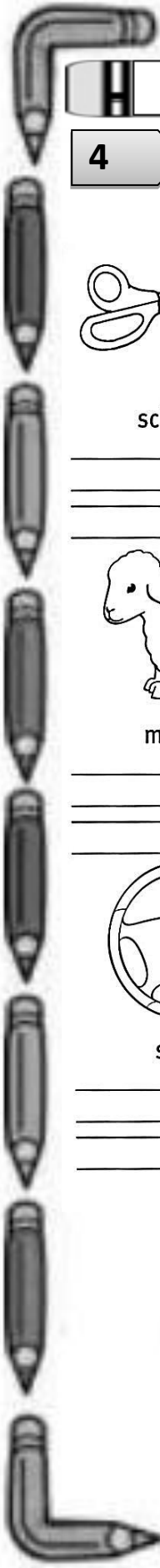

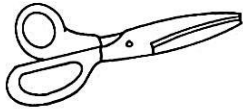

3.2 Bedenk nu bij elk woord uit opdracht 3.1 een rijmwoord.
Schrijf dit woord onder het woord dat er al staat.

Spelling

4 Schrijf de goede woorden bij de plaatjes.

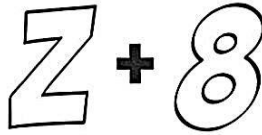

sch = zw

_____

_____

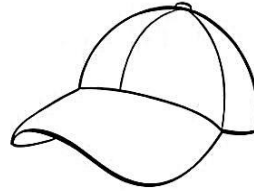
_____

_____

_____

_____

t = ch

_____

_____

_____

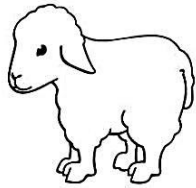

k = sch

_____

_____

_____

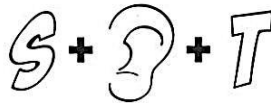

m = cht

_____

_____

_____

_____

_____

_____

z = sch

_____

_____

_____

k = schr

_____

_____

_____

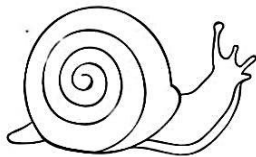

st = z

_____

_____

_____

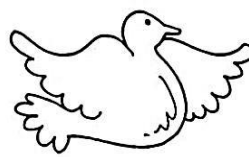

k = cht

_____

_____

_____

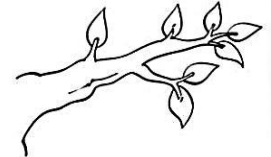

d = sch

_____

_____

_____

k = ng

_____

_____

_____

Stellen

1.1

Lees de twee zinnen.

- f Rita is vrolijk omdat ze straks met oma naar de dierentuin gaat.
- g Rita danst en huppelt omdat ze straks met oma naar de dierentuin gaat.

In de eerste zin staat dat Rita vrolijk is.

In de tweede zin staat het woord 'vrolijk' niet.

Toch weet je dat Rita vrolijk is. Schrijf eens op hoe je dat weet.

1.2

Maak er nu zelf zo'n tweede zin bij. Het schuingedrukte woord mag je niet gebruiken!

- 1 Ron is *verbaasd* over het prachtige kasteel van legostenen.

Ron _____

- 2 Mirla is heel *boos* op Roland.

Mirla _____

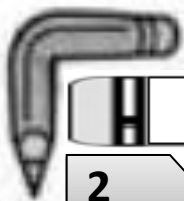

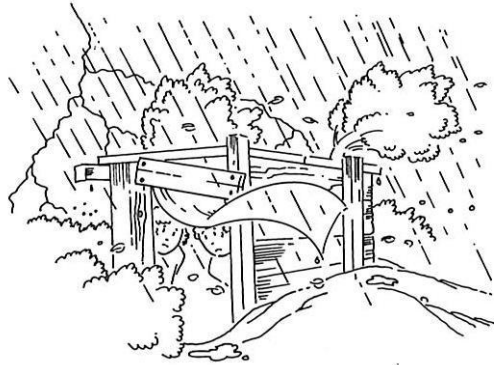

Stellen

2

Lees.

Jonathan en Mark zitten in de hut. Het onweert en de bliksem flitst boven hun hut door de nacht. Ze worden opeens erg bang.

Schrijf in een paar regels op wat Jonathan en Mark doen, omdat ze erg bang zijn.

3

Lees.

Mark loopt bedroefd naar huis, want zijn poes is onder de auto gekomen.

Hoe kun je aan Mark zien dat hij bedroefd is? Schrijf dat op.

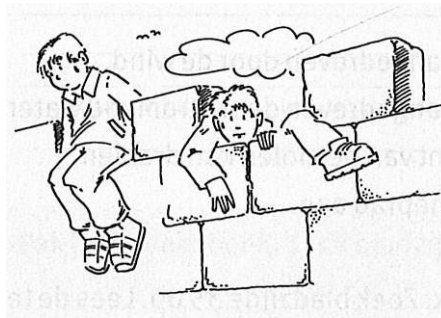

Stellen

4

Lees.

Jossy en Ramon zijn over de muur van het kasteel geklommen.
 Ze gaan stiekem het kasteel binnen.
 Na een paar uur merken ze dat ze verdwaald zijn.
 Eindelijk zien ze de poort waardoor ze naar buiten kunnen.
 Ze zijn dolblij.

Bedenk voor de laatste zin iets anders.
 Je mag het woordje 'dolblij' niet gebruiken.

5

Lees.

Mirta loopt naar de tuin, naar het konijnenhok.
 Maar wat is dat nou? Het hok ligt op de grond, zeker door de
 storm omgewaaid.
 Hoe zou het met Babbel zijn? Snel loopt ze naar het hok.
 Babbel ligt heel stil in een hoekje van het hok. Ze schrikt.

Verander de laatste zin. Het woord 'schrikt' mag je niet

gebruiken

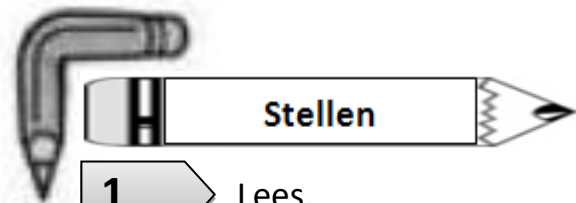

1

Lees.

De fiets van Lisa is gestolen. Ze is ontzettend boos.

Hoe kun je aan Lisa zien dat ze boos is? Schrijf dat op.

2

Lees.

De opa van Mark is overleden. Hij is erg verdrietig.

Hoe kun je aan Mark zien dat hij bedroefd is? Schrijf dat op.

3

Lees.

Maria heeft voor het eerst vijf kilometer aan één stuk gelopen.

Haar voeten zitten onder de blaren. Ze is helemaal uitgeput.

Hoe kun je zien dat Maria heel moe is? Schrijf dat op.

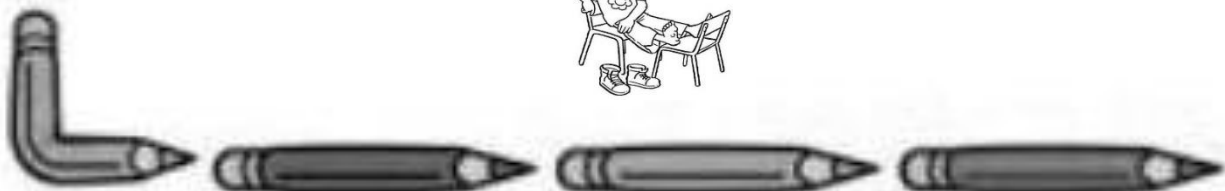

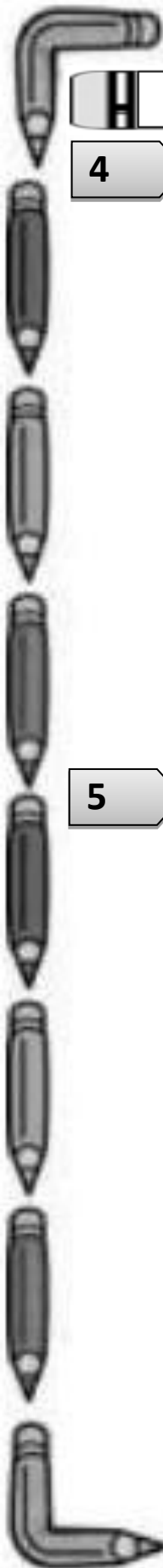

Stellen

4 Lees.

Opgewekt gaat Martijn naar school. Het zal vandaag beslist een leuke dag worden. Hij heeft met zijn klas een schoolreisje.

Hoe kun je aan Martijn zien dat hij opgewekt is? Schrijf dat op.

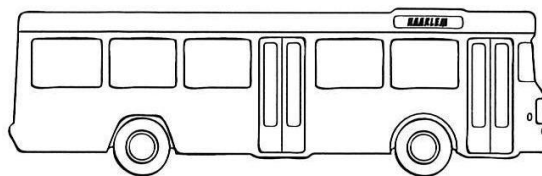

---

5 Lees.

Niek zit op de wc. Hij is kwaad op de juf. Ze zegt dat hij de tafel van negen niet goed kent.

Hoe kun je aan Niek zien dat hij kwaad is op de juf? Schrijf dat op.

Leesbegrip

1.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 42 op.
Lees de tekst 'Het museum'.

Waarover gaat de hele tekst? Schrijf het op.

1.2

De tekst 'Het museum' heeft drie alinea's.
Zet een kruisje voor het goede antwoord.

1 De eerste alinea gaat over:

- h Er zijn veel musea in Nederland.
- i In een museum worden dingen bewaard.
- j Er is een museum over treinen en auto's.

2 De tweede alinea gaat over:

- a Er is een museum over boerderijen en molens.
- b In het museum wordt alles zo neergezet dat je het goed kunt bekijken.
- c In Arnhem is een openluchtmuseum.

3 De derde alinea gaat over:

- a Er staan bordjes bij de voorwerpen.
- b Soms vertelt iemand iets over de voorwerpen.
- c In een museum kun je veel te weten komen.

Leesbegrip

1.3

Hoe kom je in een museum iets te weten over de voorwerpen die je er kunt zien?
Schrijf minstens twee dingen op.

2

Bedenk zelf het gevolg en schrijf het op.

1 Oorzaak: Ik verloor de sleutel.

Gevolg:

---

2 Oorzaak: De school stond onder water.

Gevolg:

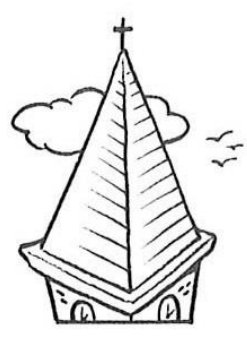
3 Oorzaak: De bliksem trof de toren.

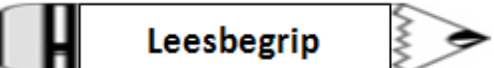
Gevolg:

Leesbegrip

3.1 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 43 op.
Lees de tekst 'Mijn stad'.

Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a De tekst kan wel echt gebeurd zijn.
- b De tekst kan niet echt gebeurd zijn.

3.2 Waarom heeft de schrijver de tekst geschreven?
Schrijf het op.

3.3 Wat is het voor soort tekst?
Schrijf het op.

3.4 De schrijver vindt zijn stad heel gewoon. Hoe komt dat, denk je?
Schrijf het op.

Leesbegrip

4 Bedenk zelf de oorzaak en schrijf die op.

1 Oorzaak: _____
_____

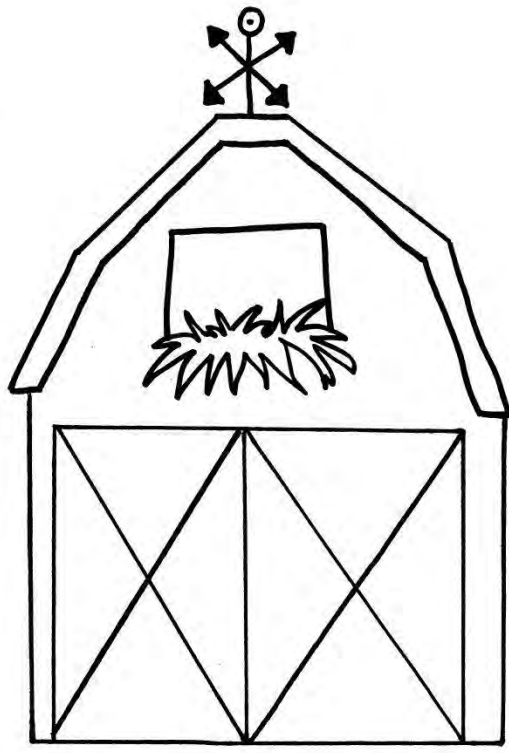
Gevolg: De vloer was kletsnat.
_____

2 Oorzaak: _____

Gevolg: Het huis brandde af.
_____

3 Oorzaak: _____
_____

Gevolg: De schuur waaide om.
_____
_____

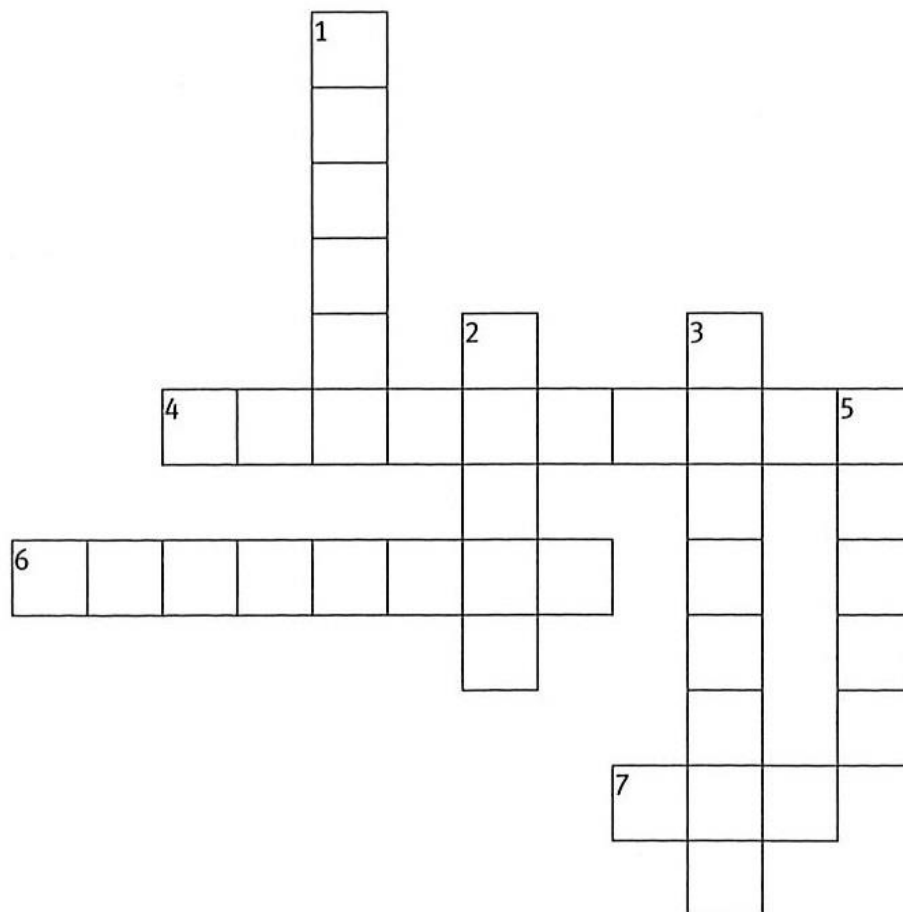

Woordenschat

5

Lees de omschrijvingen.

Schrijf de goede woorden in de puzzel.

- 1 Een kasteel met zware muren noem je een b....
- 2 Een hoedje van een clown heeft de vorm van een k....
- 3 Een huis zonder verdiepingen noem je een b....
- 4 Een huis dat in een rij staat met andere huizen, noem je een r....
- 5 De vorm van een kerktoren is s....
- 6 Vroeger zaten de soldaten in de kastelen achter de k.....
- 7 De vorm van de bal is .....

 Woordenschat

de bejaarde: Een bejaarde is een oudere persoon. Dat is iemand van 65 jaar of ouder.

het bejaardenhuis: Een bejaardenhuis is een huis waar bejaarden wonen en verzorgd worden.

de verzorging: Als je mensen, planten of dieren verzorgt, dan geef je hun wat ze nodig hebben, bijvoorbeeld eten en drinken, maar ook aandacht en schone kleren.

bedroefd: Bedroefd is: verdrietig. Bijvoorbeeld wanneer iemand je pijn doet, dan wordt je bedroefd.

opgewekt: Opgewekt is: in een goed humeur. Opgewekte mensen zijn vrolijk. Bijvoorbeeld als je een goed cijfer hebt gehaald voor je toets, dan voel je je opgewekt.

de balie: Een balie is een soort tafel in een groot kantoor of in een hotel. De klanten staan vóór de balie. Het personeel zit achter de balie.

de klant: Een klant is iemand die iets koopt of iets wil weten.
de informatie: Informatie is iets waardoor je meer over een onderwerp te weten komt. Je kunt informatie krijgen doordat iemand je iets vertelt, of doordat je iets ziet, leest of hoort.

Taalbeschouwing

1 Zeg het korter.

1 Tes pakt een boek van een hoge plank en van een lage plank.

---

2 Tim kiest een moeilijk boek en een makkelijk boek.

---

3 In de bieb van Tes en Tim kun je boeken lenen en cd's lenen.

Taalbeschouwing**2**

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 45 op.
Lees tekst 1.

Maak de volgende zinnen af.

1 Tes en Tim hollen naar de bieb, want _____

_____
_____

2 Een boekenlegger leg je in een boek, want _____

_____
_____

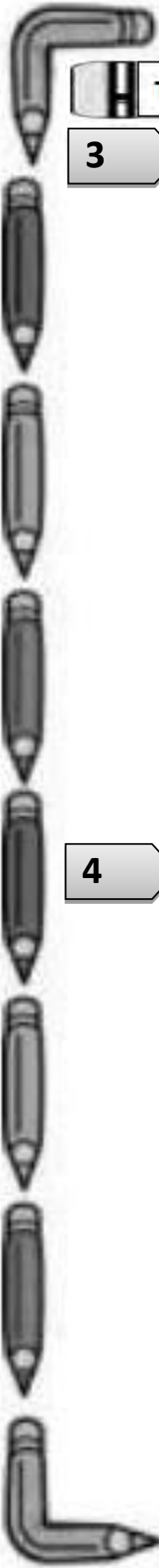
3 De kinderen krijgen een boekenlegger, omdat _____

_____
_____

4 Tes en Tim hollen naar huis, omdat _____

_____
_____

Taalbeschouwing

3

Maak van twee korte zinnen één lange.
Gebruik het woord dat erbij staat.
De eerste is voorgedaan.

1 Tes en Tim hollen. Het is al laat.   want

Tes en Tim hollen want het is al laat.

2 Tim lacht. De bieb is nog open.   want

Tim _____ .

3 De kinderen krijgen een boekenlegger. De bieb is jarig.   want

De kinderen _____ .

4

Maak weer één lange zin. Nu met het woord 'omdat'.
Kijk goed naar het voorbeeld.

1 Tes en Tim hollen. Het is al laat.   omdat

Tes en Tim hollen omdat het al laat is.

2 Tim lacht. De bieb is nog open.   omdat

Tim _____ .

3 De kinderen krijgen een boekenlegger. De bieb is jarig.   omdat

De kinderen _____ .

Taalbeschouwing**5** Maak het korter.

1 een boek uit de bieb of een cd uit de bieb

---

2 een oude mevrouw of een jongen mevrouw

---

3 een man achter de balie of een vrouw achter de balie

---

6 Maak van twee zinnen één.
Doe dit met 'want' en 'omdat'.
Je mag zelf kiezen welke zin je met 'want' en welke je met 'omdat' aan elkaar plakt.
Let op de goede volgorde van de zinnen!

- 1 Tes en Tim gaan vaak naar de bibliotheek.
Ze lezen veel.

- 2 Tes en Tim lopen meestal.
De bieb is vlakbij.

- 3 Tim leent vaak stripboeken.
Die vindt hij mooi.

7

Zet een rondje om het goede woord dat je kiest.
Maak de volgende zinnen af.

- 1 Ik vind het huis waarin wij wonen (leuk/niet leuk), want _____

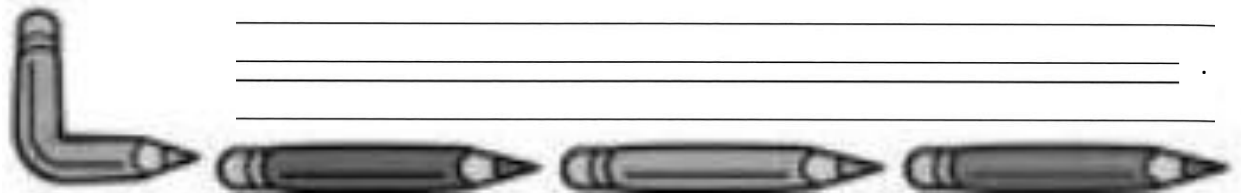

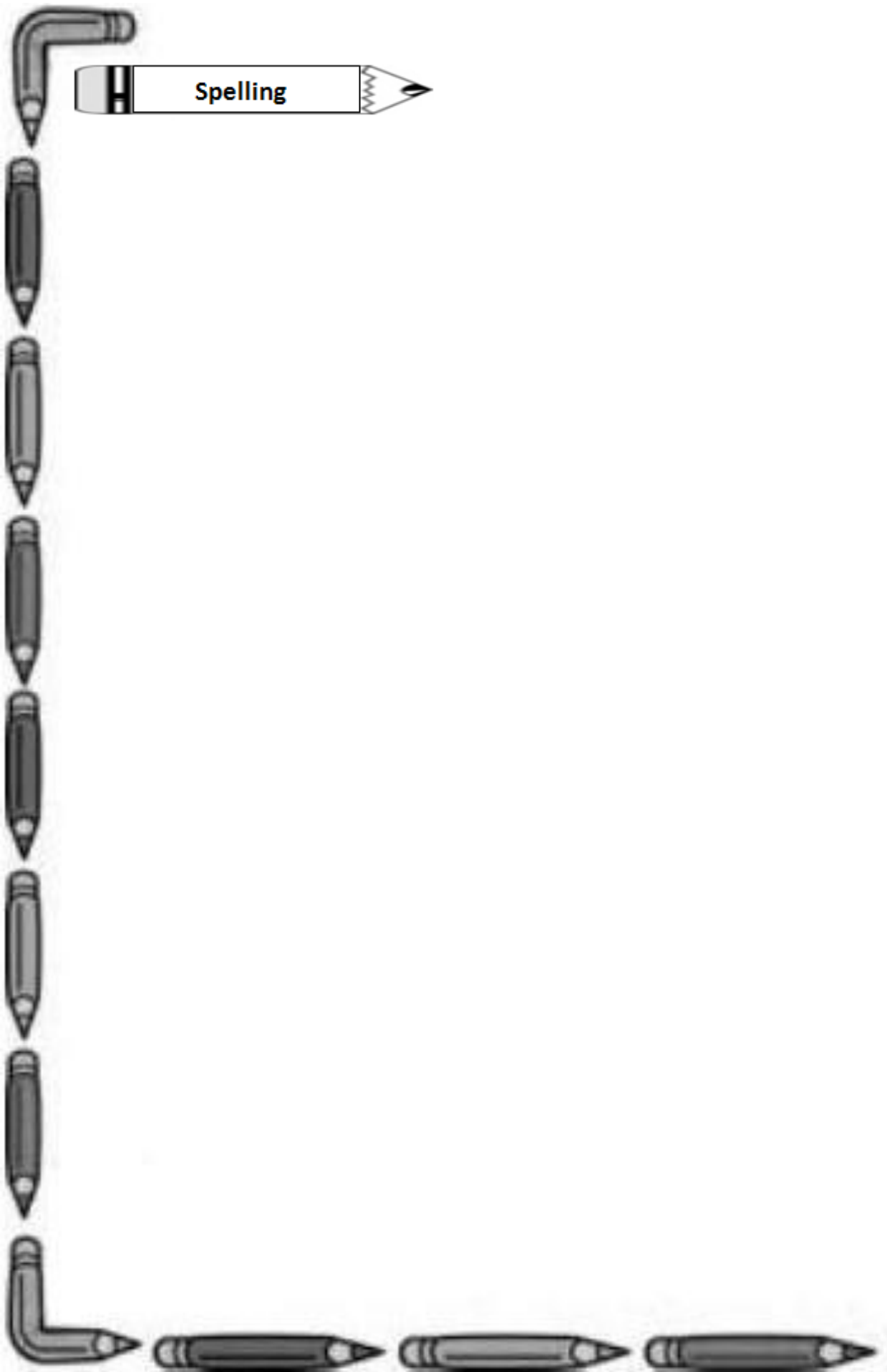
- 2 Ik vind het huis waarin wij wonen (leuk/niet leuk), omdat _____

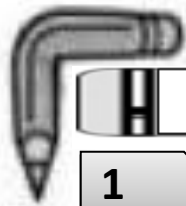

Spelling

1

Volg de letters in het schema op het bord.
Welke woorden lees je? Schrijf ze op.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2

Welk woord ken je met deze letters: sl..., sm..., sn..., sp..., st..., zw...?
Maak de woorden af.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3a

Kevin staat aan de rand van de stoep.

Het is heel druk op straat.

Aan de overkant ziet hij Laura.

Ze roept iets.

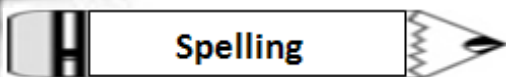
Kevin hoort het niet.

Het verkeer maakt te veel herrie.

Er komt alweer een tram voorbij.

Hij ziet Laura niet meer.

3b

Schrijf de woorden op die veranderen.

nu**vroeger**

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

4

Vul de ontbrekende letters in. Kies ze uit het hok.

ng	nk	sch	schr	s	z	cht	ch
----	----	-----	------	---	---	-----	----

1 Wat een sta _____ komt er uit die _____ oorssteen !2 Wat _____ ou er to _____ aan de hand zijn?3 Of sti _____ t het hier _____ oms altijd?4 Er komt ook _____ warde rook uit de _____ oorssteen.5 Wat to _____ het hier!

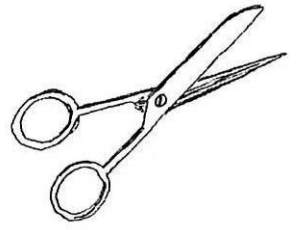

Spelling

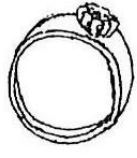
- 6 Staat er oms een raam open?
- 7 Ik de dat er een deur openstaat.
- 8 Kijk eens wat ik geko heb.
- 9 Wat een pra tige ketti!

5

Schrijf de woorden bij de plaatjes.

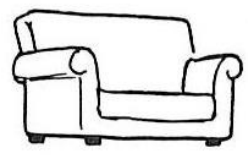
_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____

6 - 4 = 2

_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____

_____
_____
_____

Spelling

6

Het woord met **ch** past niet in de zin. Schrijf het achter de cijfers. Ruil de woorden daarna om en maak goede zinnen.

- 1 Een druif is een vlucht. 1 _____
- 2 Hij doet de deur zacht. 2 _____
- 3 In de vrucht is geen wolk te zien. 3 _____
- 4 De dief is op de bocht. 4 _____
- 5 Waarom praat jij zo dicht? 5 _____
- 6 Er zit een lucht in de weg. 6 _____

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

Spelling

1 Vul in: **sch** of **schr** en maak de woorden af.

1 De   ift   n   liggen op een stapel in de kast.

2 Ons huis wordt door de   ild   r   geverfd.

3 Wat doe je liever: dammen of   ak   n   ?

4 We gleden langs de   uin   kant naar beneden.

5 Alle kinderen   okk   n   van die harde knal.

2 Vul **ng** of **nk** in en maak het woord af.

1 De kinderen   tri   n   een glaasje limonade.

2 Wat is het   do   r   op zolder!

3 De dieren eten zo gulzig, omdat ze   ho   r   hebben.

4 De kinderen   zi   n   zo hard ze kunnen.

5 Ik ben   jo   r   dan mijn zus.

 Spelling

3 Vul in ch of g. Denk aan de regels die je hebt geleerd.

1 Vader heeft de auto   v   rke   t   .

2 Wat   li   t   daar op de grond?

3 "Het weer kan niet   ste   t   r   ",   ze   de boer.

4 Het   g   di   t   bestaat uit twee coupletten.

Taalbeschouwing**4**

Schrijf de zinnen op met hoofdletter, punt, vraagteken of uitroepetekens. Denk eraan: namen moeten ook met een hoofdletter.

1 in de groep van benny zit een meisje

---

2 ze heet marla

---

3 is dat iets bijzonders

---

4 nee maar ze woont in een bijzonder gebouw

---

5 marla woont in een molen

---

6 haar vader is molenaar

---

7 als dat niet bijzonder is

---

8 benny zou ook wel in een molen willen wonen

---

9 benny is met leila, tommy en frido bij marla thuis geweest

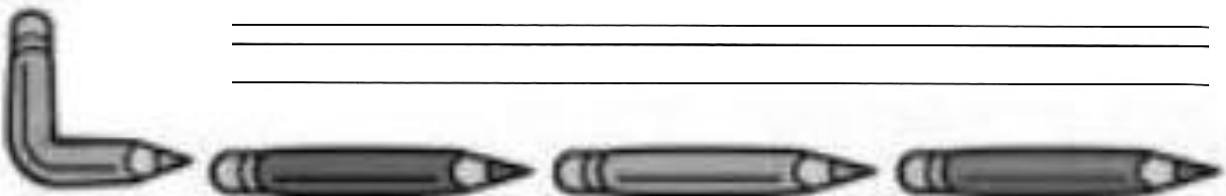
---

10 de grote houten wieken draaiden in de wind

Leesbegrip

5

Lees.

Vier heksen bouwden 1000 jaar geleden een groot kasteel. Ze bouwden het kasteel voor kinderen met tovertalent. De naam van het kasteel is Zweinstein.

Dreuzels mogen niet naar binnen. Als Dreuzels bij het kasteel 5 komen, zien ze een oud, verlaten en eng kasteel. Alleen kinderen die kunnen toveren, zijn welkom.

In Zweinstein zijn 144 trappen met 'foptreden' (waar je doorheen zakt als je erop gaat staan) en de trappen bewegen ook. Het is dus heel makkelijk om te verdwalen in Zweinstein en er zijn ook 10 een heleboel geheime gangen en kamers die Zweinstein heel bijzonder maken.

Er is wel een kaart van Zweinstein: De Sluipwegwijzer. Op de kaart staan alle geheime gangen. Je kunt niet zomaar de kaart bekijken. Eerst moet je zeggen met je toverstok tegen het papier: 15 "Ik beloof plechtig dat ik snode plannen heb." Als je de kaart weer leeg wilt maken, moet je ook weer je toverstok tegen het papier aanhouden en zeggen: "Snode plannen uitgevoerd."

1 Waar gaat de hele tekst over?

---

2 Waar gaat regel 1 over?

---

3 Waar gaan regel 4 tot en met 6 over?

---

4 Waar gaan regel 7 tot en met 11 over?

---

5 Waar gaan regel 12 tot en met 17 over?

Leesbegrip
6

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 36 op. Lees de tekst 'De korenmolen'.

Waar gaat de hele tekst over?

Zet een kruisje voor het goede antwoord.

- a Een korenmolen heeft wieken.
- b Molenstenen lijken op platte schijven.
- c Van graan wordt meel gemaakt.
- d Hoe een korenmolen werkt.

Weet jij waardoor het komt?

Als je het niet weet, zoek je het in de tekst op.

Kijk ook naar de tekening op bladzijde 36.

1 De wieken draaien.

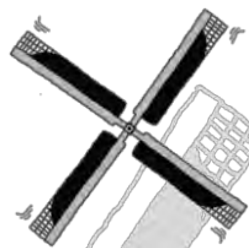
Dat komt doordat _____ .

2 De as gaat draaien.

Dat komt doordat _____ .

3 De molenstenen draaien

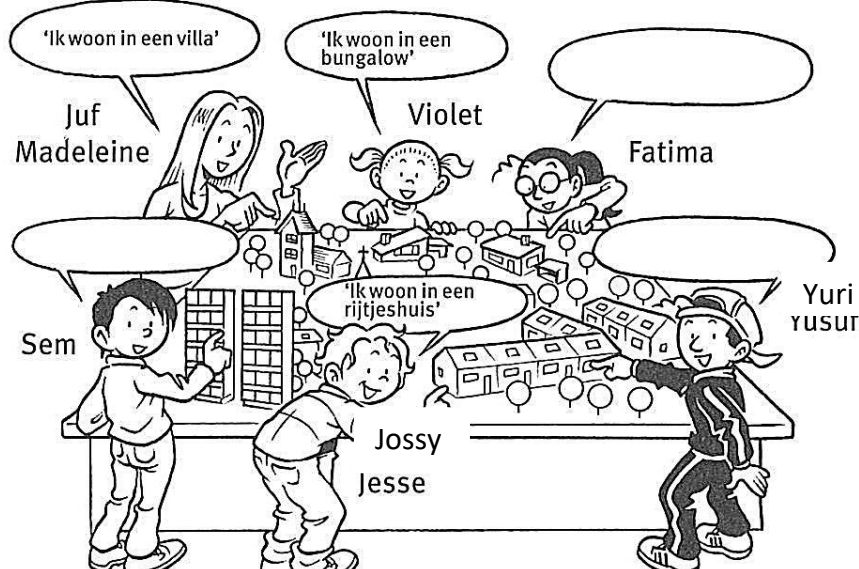
Dat komt doordat _____ .

 Woordenschat

6.1

- 1 Wat zegt Sem? Ik woon in een _____ .
_____
- 2 Wat zegt Fatima? Ik woon in een _____ .
_____
- 3 Wat zegt Yuri? Ik woon in een _____ .
_____

6.2

Een vrijstaand huis is een huis dat 'vrij' staat. Je kunt er helemaal om heen lopen. Wie woont er in een vrijstaand huis? Zet een rondje om het goede antwoord. De eerste zin is voorgedaan.

1 Juf Madeleine woont in een vrijstaand huis.	☒ waar	☐ nietwaar
2 Yuri woont in een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
3 Fatima woont in een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
4 Sem woont in een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
5 Violet woont in een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
6 Jesse woont in een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
7 Een villa is een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
8 Een bungalow is een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar
9 Een rijtjeshuis is een vrijstaand huis.	☐ waar	☐ nietwaar

Woordenschat

7

Lees.

Ik wil graag een nieuw huis kopen.
Als je een nieuw huis wilt kopen, ga je naar de makelaar. De makelaar is een man of vrouw die mensen helpt bij het kopen van een huis.

Lees goed wat juf Madeleine vertelt.

Vul nu in.

Kies uit de woorden in het hok.

De eerste is al voorgedaan.

bakker

slager

makelaar

1 Je kunt een huis kopen bij de

makelaar .

2 Je kunt een bruinbrood kopen bij de

_____ .

3 Je kunt een worst kopen bij de

_____ .

4 Je kunt een stokbrood kopen bij de

_____ .

5 Je kunt een villa kopen bij de

_____ .

6 Je kunt een biefstuk kopen bij de

_____ .

7 Je kunt een rijtjeshuis kopen bij de

_____ .

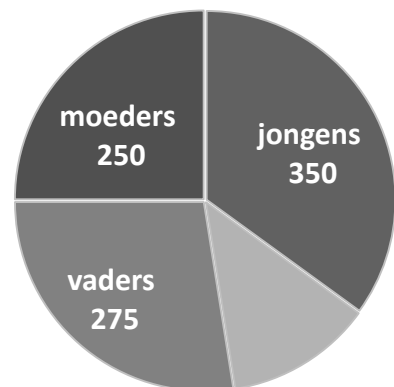
8 Je kunt een bungalow kopen bij de

_____ .

Stellen

8 Bekijk het plaatje.

Aantal bezoekers van de mensentuin op 28 april 2004

Beantwoord de volgende vragen.

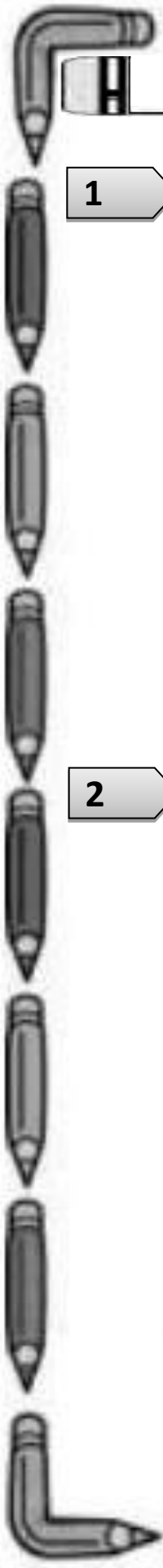
- 1 Welke groep bezoekers is de grootste?
- 2 Welke groep is precies twee keer zo groot als een andere groep?
- 3 Kwamen er meer mannen dan vrouwen?

Denk eraan: jongens zijn ook 'mannen' en meisjes zijn ook 'vrouwen'.

1 _____
 _____
 _____

2 _____
 _____
 _____
 _____

3 _____
 _____
 _____
 _____

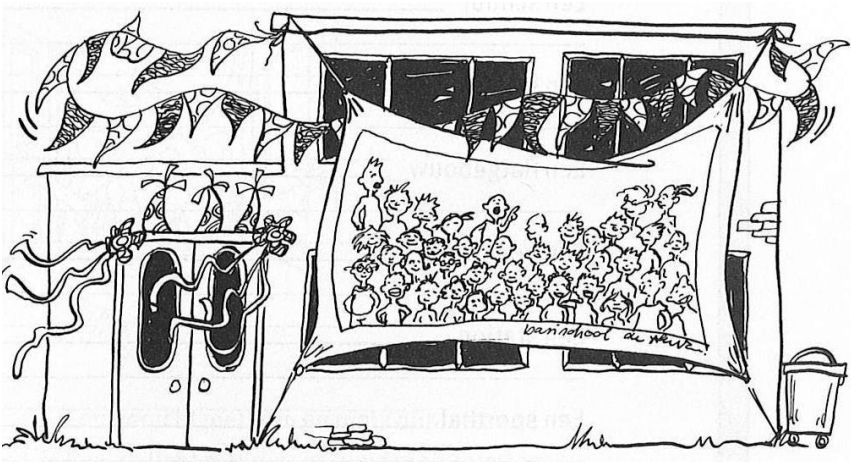
Afsluiting

1 Met wie werk je samen?

---

2 Je schrijft achter de gebouwen hieronder, zoveel mogelijk ongewone, gekke versieringen.

een school

---

een flatgebouw

---

een kerk

Afsluiting

een supermarkt

---

een kasteel

3.1

Zet een kruisje voor de leukste.

3.2

Maak daar een tekening van.

4

Schrijf op wat je van de opdracht vond.

Ik vond de opdracht _____ omdat
